

Posamezna številka:
1 krono.

"TABOR" izhaja vsak dan, razen nedelje in praznikov, ob 12. uri z danom naslednjega dne ter stane cenoletno 180 K., polletno 90 K., četrtletno 45 K., mesečno 15 K. Inzerati po dogovoru, vsi vedno nastajajo ob prvi popusti.

Naredi se pri upravi "TABOR",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:
1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon inštor, št. 276. UREDAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritrkajo, domo. Telefon št. 24. ŠHS poštnoštevilni znak št. 21.107.

Na naročila brez denarja ne upoštevamo. — Rokopisni listi ne vrnejo.

Leto: II.

Maribor, četrtek 28. julija 1921.

Številka: 168.

Država in cerkev.

(Dalje.)

Papeži so tudi nadalje skrbno zasledovali emancipacijo države. Pij IX. je osnoval l. 1850. svoje glasilo „Katoliška civilizacija“, v katerem je zastopal program: obnoviti srednjeveško katoliško civilizacijo, katero je razrušila revolucija. Pij IX. je vladal v dobi, ko je Italijo pretresal duh nacionalne revolucije. Ta je zasledovala cilj, pomesti vse srednjeveške politične ostanke in ujediniti ves italijanski narod v eno državo. Papež je obsodil Garibaldijevo revolucionarstvo tembolj, ker so nekatere uporniške čete prekoračile mejo njegove posvetne države. 8. decembra l. 1864. je Pij IX., ogorčen nad postopanjem Francije, ki je odpoklicala svoje vojaštvo iz Rima, izdal encikliko, v kateri razvija svojo temeljno idejo, namreč, da je bila srednjeveška katoliška civilizacija oslabiljena z reformacijjo, janzenizmom, voltaireanizmom, panteizmom in socijalizmom; moderna družba je osnovana na krivih načelih in jo je treba preobraziti na ta način, da bodo njeni temelji postavljeni na zakonito avtoriteto cerkve. Enciklika obsoja versko nevtralnost ali toleranco sodobne države in pravi med drugim: „Iz tega popolnoma krivega mišljenja o vladi izhaja zmota, katero je že Gregor XVI. označil kot blaznost, da je namreč svoboda vesti in veroizpovedanja zasebna stvar vsakega človeka... in da imajo državljani pravico izpovedati prosto svoje mišljenje z besedo, tiskom ali drugače“. Končno se enciklika obrača proti socijalizmu in komunizmu. Tej encikliki je dodan znani syllabus, seznamek 80 izrek, ki so zmotne. Omenimo samo § 6., 9., 10. V § 6. obsoja nauk, da v slučaju zakonitega spora med državo in cerkvijo odloča državno pravo, § 9. obsoja nauk, da je posvetna moč papeževa nepotrebna, § 9. se obrača proti takozvanim liberalnim katolikom, t. j. onim, ki skušajo cerkev pomiriti z napredkom, liberalizmom in sodobno civilizacijo. Da bi to papežovo stališče dobilo trajno formo, je sklical Pij IX. l. 1869. v Vatikanu cerkveni zbor, kateri se je pričel 8. dec. in je razpravljal pred vsem o dogmi papeževe nezmotljivosti. Ta dogma je bila sprejeta s 371 glasovi za, 88 proti in 66 za, z dodatkom. (Proti je bil izprva jugoslovanski biskup J. J. Strossmayer.) Vatikanški zbor je prekinil izbruh vojne med Francijo in Nemčijo, kmalu na to so Italijani zasedli Rim in borba Vatikana z revolucionarno državo je prešla v novo fazo. Papež italijanske vlade ni priznal. Se danes se smatra za „vatičanskega jetnika“. Nobena tuja država ni hotela intervenirati; emancipacija države od cerkve je bila v glavnem dovršena. Pijev naslednik Leon XIII. je izdal mnogo enciklik; v eni obsoja suverenost ljudstva (1878), v drugi ponavlja syllabus, v tretji „o ljudski svobodi“, obsoja versko in tiskovno svobodo, pripuščajoč sicer nekoliko modernih svoboščin, ne ker bi jih cerkev priznavala, temveč ker se ozira na človeško slabost...“ Leon XIII. pa je bil dober diplomat, ki je v

praksi iskal sporazum z vladami, ker je na ta način vedno koristil cerkvenim interesom. Dočim Pij IX. ni hotel priznati francoske republike in je odkrito podpiral rojaliste, je Leon XIII., videč, da so bili francoski konzervativci pri volitvah l. 1889. poraženi, naravnost ukazal francoskim katolikom, naj sprejmejo republiko ter tvorijo ustavno stranko. Ker so nekateri voditelji vstrajali v svojem rojalizmu, jih je papež posvaril in v pismu nekemu skofu izrekel l. 1892. to-le značilno mišljenje: „Ker je papež kot cerkveni poglavar edini sodnik nad cerkvenimi interesi, odločuje samo on tam, kjer politika zadeva cerkvene interese“.

Sploh je papež Leon XIII. že precej daleč priznal sodobna gibanja in na podlagi njegovih enciklik je nastal celo krščanski socijalizem. Cerkev je sprejela novo politično taktiko; ideal srednjeveške države, ki je plaval pred očmi se Piju IX., se je že za časa Leona XIII. zelo oddaljil, za časa Pija X. se posunil čisto na obzorje in Benedikt XV. že gleda prve poskuse komunistične države. Slednja bazira na čisto materialistični podlagi in predstavlja nov tip države, ki zgodovinarja precej spominja na srednjeveške države, s to razliko, da je vpliv cerkve skrčen na minimum. Gotovo pa je, da je ta novi tip veliko prezigodnji in nezrel za življenje ter da bo ostal še dolgo v veljavi tip ustavne države, o kateri smo uvodoma rekli, da spaja heterogene socialne skupine v eno na zunaj homogeno celoto, ki ustavnim in zakonitim potom določa razmerje med državljani in državo. Ustavna država tudi lahko priznava cerkev kot organizacijo, s katero mora računati, ne more pa priznati njene nadvlade in zavračati njeno avtoriteto na moralno polje, prepuščajoč ji cura animarum, ne pa posvetno žezlo. Razmerje med cerkvijo in državo se uredi potom konkordata ali pa na drugi ustavni način.

Tendenca nadaljnjega razvoja odnosajev med državo in cerkvijo je ločitev cerkve od države kakor je izvedena n. pr. v severoameriških Zveznih državah. Tu se država prav nič ne briga za cerkvene zadeve in prepušča verstvo prostovoljnim cerkvenim občinam, katere smatra kot društvo. Taka država je, kakor smo videli z ozirom na stališče, ki so ga zavzeli papeži nasproti ustavni državi, v dijamentalnem nasprotju z dosedanjim cerkvenim idealom države. V praksi je cerkev pač dala marsikatero koncesijo; da pa svojega mišljenja ni izpremenila, to se politika ne tiče. Današnji politik mora z vsemi sredstvi varovati svobodo ustavne države nasproti cerkvenim pretenzijam, ker le tako obvaruje tudi pravice človeka, ki jih je zmagonosno uveljavila francoska revolucija. Današnja država je v verskem oziru ali nevtralna ali tolerantna, pod nobenim pogojem pa se ne more nasloniti na cerkev, tembolj, ako prebivalstvo pripada raznim konfesijam. Od katoliške cerkve je nemogoče zahtevati, da bi bila tolerantna nasproti drugim konfesijam. Ta toleranca pa je ena temelj. načel države.

Preostane nam, da v drugem odstavku razmotrujemo o tem vprašanju z ozirom na razmere v Jugoslaviji, ker bomo le na ta način razumeli ono gibanje, ki ga označujemo kot klerikalizem.

Brzljavna poročila se nahajajo na 3. strani.

Naše šole v Mariboru in okolici!

Navadno ni dobro, ako se dnevno politično časopisje mnogo peča s šolstvom. Ako je ustroj šol že končan in njihov cilj definitiven, je najbolje, da delujejo nemoteno po zunanjih dnevnik političnih in strankarskih uplivih naprej. Tako jim je zasiguran najboljši uspeh. Prav pa tudi ni, da se o tej nad vse važni javni inštituciji v javnosti docela molči. Saj je na njej zainteresirana slednja družina in tisoči naših malčkov, ki so up in nada ne samo svojih staršev, ampak prav tako tudi našega naroda in države. V naši mladini je bodočnost. — Da je šolstvo ravno pri nas na državni in jezikovni meji posebno važno, tega ni potreba še dokazovati, ker je jasno vsakomur. Zato bi ne bilo odveč, če bi se tuptam tudi naše dnevno časopisje spomnilo ustroja naših šol, seveda iz popolnoma stvarnih, ne pa političnih ali strankarskih vidikov. To bi bilo potrebno tembolj ravno sedaj, ker se da še marsikaj vsaj deloma ukreniti drugače, kar bi bilo morda bolje v bodočnosti. Omenjam samo par stvari.

Pri preosnovi tukajšnjega šolstva l. 1919 so bile pravzaprav odpravljene vse nemške šole. Le posameznim šolam se je pridrlilo toliko nemških vsoprednic, kolikor je bilo neobhodno potreba. To je bilo prav praktično iz vzgojnega stališča. Otroci nemških staršev so se lažje po medsebojnem občevanju naučili slovenskega jezika, ki je za nje prav tako potreben, ako ne še bolj, kakor je bil svoj čas za nas nemški jezik. Zakaj bi se ne vadili otroci v narodni strpnosti že v šoli? Saj je z ustanovitvijo naše države za vedno — vsaj upamo — minuli tisti ostri narodnostni boj, ki je zlasti pri nas zahteval toliko moči in energije, ki bi se dala uporabljati na drugem polju z večjim uspehom. S tako ureditvijo tukajšnjega šolstva so bili po veliki večini zadovoljni vsi treznomisli Nemci, ki so upoštevali nov položaj. Lansko leto pa se je naenkrat ustanovilo nekaj čisto nemških šol, katerih pravzaprav menda nihče še zahteval ni. Tako smo dobili slovensko deklško šolo meščansko — v Cankarjevi ulici in docelo nemško meščansko na Slomškovem trgu. In otroci slovenski in nemški hodijo mimo šol istih kategorij še po cele pol ure in dalje, da pridejo do „svoje“ šole. Obenem smo ustvarili s tem Nemcem čisto po starem vzorcu nekako posestno stanje, katerega niti zahtevali niso in ki ne bode ne njim, ne nam v prid. Most, ki je vezal obe narodnosti in po katerem bi se naša mladina zbližala, smo podrli sami, da onemogočimo stik naših malih. Med njimi naj zija tak prepad kakor

je zija nekaj med nami. Morda se motim, a meni se vse to ne zdi prav. In vendar se ni nikdo zganil v tem oziru. Vse je molčalo lani in vse molč. letos.

Drugi primer, ki je pravzaprav povod tem vrsticam:

V XVII. seji višjega šol. sveta, ki se je vršila pred dobrim mesecem, se je sklenilo vprašati merodajne činitelje v Pobrežju, ali bi bilo primerno ustanoviti novo meščansko šolo. To vest je bilo čitati med vrstami o poročilu seje in je še preteklo dosti Drave med tem časom, ne da bi kdo v javnosti izrazil svoje mnenje o tem. In vendar je velikega pomena to vprašanje ne samo za naše Pobrežje, ampak tudi za Maribor.

Meščanske šole so pri nas še le v razvoju in so brezdvomno zelo važne za splošno naobrazbo, posebno pa še za naše obrtništvo. Dobra meščanska šola nudi mnogo več za praktično življenje, kakor vsaka druga nižja srednja šola in imajo absolventi meščanskih šol odprta razna pota k izvrševanju življenjskih poklicev že po sedanjem ustroju. Tega absolventi nižjih razredov srednjih šol po sedanjem ustroju nimajo, ker se preveč ubijajo z učenjem latinščine, grščine in francoščine na rovaš praktičnih ved.

Brez dvoma je v Mariboru vprašanje meščanskega šolstva zavoženo. Imamo namreč na levem bregu Drave dve javni deklški meščanski šoli in še eno zasebno. Torej tri za deklice. Za dečke pa je samo ena, ki je bila že lani prenapolnjena in bode letos istotako ter ima še to napako, da se ne more po potrebi povečati. Torej edina deška meščanska šola naj zadosti potrebam mesta in velike okolice, ki je tako spojena z mestom, da ni opaziti razlike! To je nemogoče. In pri tem računa še marsikdo z dežele na zavod, ki še lastnim potrebam ne more zadostovati!

Razen tega so vse mariborske meščanske šole teritorialno kaj slabo razdeljene. Vse stojijo na levem bregu Drave, kjer je mesto stisnjeno in nima mnogo več razvoja. Na desnem bregu pa, kjer je edino mogoč razvoj mesta — pa ni nobene. Zakaj priklapljenje okoliških občin k mestu Mariboru je le še vprašanje časa. Temu se okoliške občine v doglednem času ne bodo mogle več obraniti.

Desni breg Drave potrebuje na vsak način nujno predvsem deške meščanske šole in nič manj deklške. S tem pa ni rečeno, da naj bi bila taka šola na periferiji namreč v — Pobrežju, ki bi imela v svojem okolišu premalo učencev, za tuje okoliše bi bila pa preoddaljena. Taka šola sodi za ves desni breg Drave v sredino magdalenskega predmestja, kamor bi imeli enako daleč otroci vseh sedanjih okoliških občin, ki pridejo prejalislej pod mesto.

Taka, dobro opremljena meščanska šola na pravem mestu bi bila pravi blagoslov za ta del mesta in bližnjo okolico za dolgo vrsto let.

Se ena možnost je, namreč, da dobimo Pobrežje svojo meščansko, magdalensko

predmestje svojo in Studenci tudi svojo. Ako se to zgodi, potem dobimo kar tri meščanske za ta okoliš. V sedanjih razmerah pa nimisli na to, že iz gmotnih ozir. Boljše, kakor tri mešane meščanske šole tako blizu, ki bi ne bile zadosti opremljene, je vsekako ena, ampak tista mora biti prvovrstna v vsakem oziru, da bo mogla zadostiti potrebam in duhu časa.

Zadeva meščanskih šol na desnem bregu Drave že stopa v ospredje. Kakšno leto se bo morda dalo še kako zavleči, ali izogniti se ji ne bo mogoče. Naj bi se pravočasno mislilo na to, da bi se res rešilo vsestransko najboljše, kar bi bilo v prid naši mladini in naši bodočnosti.

Na to vprašanje samo opozoriti, je bil namen teh vrstic. —ski—

Namestnik Ivan Hribar na potu v domovino.

Maribor, 25. julija.

Bivši praški poslanik, poobl. minister g. Ivan Hribar, se je preko Maribora vrnil v domovino, da prevzame odlično in odgovorno mesto pokr. namestnika za slovenske kraje. Na potu v Ljubljano je dospel danes ob 2.05 v Maribor. Vlak je imel pol ure zamude. Na kolodvoru so g. namestnika pričakovali zastopniki uradov, korporacij in mnogoštevilno občinstvo. Sprejema se je udeležil okrajni glavar g. dr. Lajšič, g. župan Grčar z podžupanom g. Rogličem in obč. svetniki, finančni ravnatelj dr. Povalej, predsednik okrož. sodišča g. dvorni svetnik Cajnar, predstojnik okraj. sodišča g. nadsvetnik Kronvogel, državni pravdnika g. dr. Grasselli in g. dr. Jančič, ravnatelj pošte g. Joseck, komandant mesta g. polkovnik Bogičević, ravnatelj držav. policije g. polic. svetnik dr. Senekovič, ravnatelj držav. gimnazije g. dr. Tominšek, začasni vodja javne bolnice docent g. dr. Matko, predsednik „Glasbene Matice“ g. Dev, knjižničar praške vseuč. knjižnice g. dr. Zmavc, stolni prošt g. Matek in mnogo drugih. Prvi je pozdravil g. okrajni glavar dr. Lajšič: „Velesenjeni g. minister, visoko čislani kr. namestnik!“

Maribor Vas pozna kot uglednega politika, organizatorja in vzornega delavca na polju prosvete in pričakuje, da boste storili vse potrebno, da dobi Maribor to, kar mu gre. V tej nadi Vas pozdravljam v imenu uradništva, ki Vam nudi vse svoje moči v podporo.

Nato ga je s kratkimi besedami pozdravil župan g. Grčar: „Imam izredno čast, da Vas pozdravim kot prvi slovenski župan mariborskega mesta v imenu vsega

prebivalstva. Oprostite mi, da Vas pri tej priliki prosim, da pokažete tudi Mariboru, naši važni obmejni točki, svojo naklonjenost. Maribor stoji danes pred težkimi problemi, katerim hočemo posvetiti vse naše moči, da jih rešimo. Ta rešitev pa ne bo lahka, če nam Vi odrečete svojo pomoč, za katero Vas prosim.“

Kr. namestnik g. Hribar je odgovoril na županov pozdrav:

„Dovolite, da se obrnem najprej na Vas kot zastopnika mesta. Tujec, ki je pred tremi leti hodil tod, bi ne mogel razumeti, kaj se je v tem kratkem času zgodilo. Takrat je bil Maribor še nemško mesto. Danes pa pozdravljate mene kot kraljevega namestnika na naši domači grudi. To je zgodovinsko velik dogodek, kateri se mogoče zgodi vsakih 1000 let enkrat. Zavedam se, na kako važno mesto prihajam. Bodite prepričani, da Vam bom šel vedno na roko. Maribor je bil že od nekdaj za nas važno mesto, ki nam je dajalo inicijativo na narodnem polju. Navedem samo našega slavnega Slomška in Glasbeno Matico, ki se je iz Maribora širila tudi v druge kraje naše domovine. Velika naloga še čaka Maribor, a prepričan sem, da jo boste častno rešili in da bo postal Maribor prvo industrijsko mesto naše države in da ji bo v čast in ponos. Narodna zavest je sicer že prodrla v vse sloje, vendar jih je v Mariboru mnogo, ki se še niso zavedli. S pametnim nastopom pa boste tudi te pridobili.“ Nato se je obrnil k okrajnemu glavarju in ga nagovoril: „Veliko je zaupanje, ki mi ga je izkazala vlada s tem, da me je izbrala za kr. namestnika za Slovenijo. Vsakomur je pač znana moja ideja, za katero sem se boril že pred in med vojno. Povsod sem branil svoja načela in veseli me, da so se izpolnila. Danes pa prihajam v domovino, da branim pravo in pravico. Sedaj smo uživali medvladje. Vedno sem ga opazoval iz tujine in mnogokrat se da iz daljave boljše opazovati kakor pa v središču. Samovolja, ki se je do sedaj razpasla, mora prenehati; mi imamo svoje zakone in svojega kralja. Njemu moramo biti podložni in zakone moramo izpolnjevati. Pred zakonom smo vsi enaki in vsak pošten državljani sme računati, da ga bo ščitil zakon. To so moja načela, za katera sem se in se bom vedno boril in upam, da bom našel razumevanje pri narodu. Vi, uradniki, mi morate pri tem pomagati. V medsebojnem razumevanju in podpiranju bomo dosegli to, kar si želi vsak zaveden Jugosloven, veliko in močno državo.“

da bi imela starina kaj denarja doma, kajti gotovo je, da poseduje lepo premoženje. Iz tega svidenja se bo dal pridobiti lep kapital —“

„Pst!!“ je prekinil Bill govornika in pod gostimi brki sta se zganili ustnici v neprijetnem zadovoljstvu, „poglejte me enkrat. Ali imam res tako nesramno neumen obraz, kakor ste se že večkrat izrazili? Mnogo mi je na tem, da izvem enkrat natančno jasno in točno sodbo o tej točki in sicer takoj sedaj.“

„Well, starina, tiče se oči, ki vas sedaj opazujejo. Njim se zdite, prav milo izraženo, podoben velblodu, ker ne morem radi moje učenosti opustiti primerno med mojo drago osebo in vami; druge oči pa, pripadajoče neumnejšemu človeku, pa lahko vidijo v vas kakega skritega profesorja.“

„Profesorja? Kaj, je to vaše mnenje? Dobro, od tega trenutka dalje sem profesor, in hudič me vzemi, ako ne bodem delal mojemu naslovu čast. Tudi v vaših lastnih očeh se upam povspeti, Jim Humphrey, kajti vi me imate gotovo za neumnejšega kot sem, za kar vam pa podam takoj dokaz. Kar bi radi vi vedeli, namreč jaz že vem!“

„Kako? kaj?“

Burno odobravanje je sledilo temu jedrnatemu odgovoru. G. Hribar je podal posameznim zastopnikom roko in z vsakim spregovoril par besed. G. okr. glavar ga je povabil na malo južino v restavraciji, potem pa je vlak ob 2.37 med burnimi živijo-klici odpeljal dalje proti Ljubljani. V spremstvu kr. namestnika se je nahajala njegova žena gospa Marija in hčerka Zlata.

V nedeljo na Sokolski zlet k Sv. Jakobu v Slov. gor.!

Dnevna kronika.

Maribor, 27. julija.

— **Himen.** Danes se je poročil v frančiškanski cerkvi v Ljubljani naš glavni urednik g. Radivoj Rehár z gđno. Minko Punčuhovo, učiteljico na dekliški ljudski šoli v Cankarjevi ulici. — Bilo srečno!

— **Prihod kraljevega namestnika.** Na drugem mestu prinašamo poročilo o sprejemu namestnika g. Ivana Hribarja na mariborskem kolodvoru, kjer ga je prvič pozdravila naša domovina kot izvrševalca ustavne funkcije pokrajinskega namestnika. G. namestnik je mož dela in obhodovalja vredne energije, ki se je z neumornim delom in silno pridnostjo povzpela na visoko mesto, ki ga sedaj zavzema. Izrazilih osebnosti in neupogljivih značajev imamo danes malo in g. Hribarju lahko brez laskanja pripišemo to visoko naravno odlikovanje. G. namestnika lepo karakterizirajo besede, ki jih je spregovoril nasprotni zastopniku podrejenega mu uradništva: Izpolnjevati moramo zakone, samovolja naj preneha, le zakon bodi merodajen pri vladanju države. Te besede, izrečene na kolodvoru nekdanjega ponemčenega Maribora, naj pomenijo: Naša nacionalna revolucija je zaključena, smo ustavna in demokratična država, ki ščiti in deli enake pravice vsakomur, kdor spoštuje zakone! Na osnovi resne in pravične zakonodaje se razvijamo v moderno, napredno državo!

— **Maribor pod rdečo zastavo.** Raz poslopja mariborskega magistrata je zavihrala v pondeljek zvečer naenkrat rdeča zastava. Ne zamerimo socializmom, da so hoteli na ta način izraziti svoje veselje nad tem, da je bil potrjen socialistični župan. Kazalo pa je malo takta in ni bilo v skladu s lepimi besedami župana Grčarja, da poleg rdeče zastave ni bilo videti nobene druge in da je moral izsiliti še le gospod Skerjanc, da se je razobesila poleg rdeče še državna in slovenska zastava. Rdeča zastava, ki jo imajo tudi boljševiki v Rusiji, za naše mesto in njegovo prebivalstvo nikakor ni kinč. Da smo jo dobili se imamo zahvaliti našim ljubim „na-

„Zvohal sem skrivališče, v katerem kopiči starka svoje zaklade.“

„Hudiča — kaj mi vendar pravite! Skoro se mi zdi, da sem se motil v vas, he? Pod usmiljenja vredno zunanost vašega okostnjaka biva velik duh, to moram pritrditi. Govorite, Bill, in hvala iz mojih ust vam ne izostane.“

„Dobro tedaj, vi stari, premeteni lisjak; izrabimo čas, kajti dobra dama naju ostro opazuje. Vi veste, da sem vlomil včeraj zvečer pri peku tamkaj —“

„Vem, nadaljujte?“

„Stara coprnica je čakala zunaj. Rekel sem ji, naj se poda na določen znak takoj k stanovanju mirovnega sodnika Phelps in naj me pričakuje, ker sem nameraval vlomiti še v kurnik in ukrasti zanjo nekaj eksemplarjev dvonožcev. Hahaha! Že spomin me sili k smehu. Jaz, prvi vlomilec blagajn po Dau Lian-su, pa grem vlamljati v kurnik! Kakor da bi se to zlagalo z mojo častjo! Kar sem storil pa je bilo naslednje: medtem ko je čakala starina pri mirovnem sodniku, sem hitel v njeno stanovanje in preiskal vse od strehe do kleti. Ah — klet! Ta zlata klet! Stara, umazana, smrdeča klet, bi premotila tudi generalnega državnega pravdnika te slavne dežele — mene ni. Jaz sem Bill Crookev. vlam-

rodni“ klerikalcem, ki so glasovali za socialističnega župana. Prav za prav je bilo nevhvaležno od socialistov, da niso razobesili ob enem z rdečo zastavo tudi črno v zahvalo klerikalcem, ker bi se na ta način že na zunaj pokazal čuden značaj zveze med socialisti in klerikalci. Ze na tej zunanosti se vidi kako prav smo imeli ko smo trdili, da oseba socialističnega župana ni odločilna, odločilen je program in vodstvo stranke, koji pripada župan. In ta program in to vodstvo vzlicelim besedam g. župana ni narodno in ni državno temveč rdeče, kakor tudi pri klerikalcih ni narodno in ni državno temveč črno. Začetek je vsekakor lep in smo radovedni na nadaljni razvoj in delovanje socialistično-klerikalne večine v občinskem svetu.

— **Deputacija trgovcev in obrtnikov v Beogradu.** „Straža“ se norčuje iz deputacije češ, da ni imela nobenega uspeha, v isti sapi pa priporoča svojim somišljenikom, da pripravljajo podatke za komisarija, ki ima priti v svrhu preiskave obdačenja v Maribor. Ze iz tega priporočila sledi, da se „Straža“ sama zaveda, da je deputacija le doseglja nekaj uspeha in da ga hoče izkoristiti tudi za svoje somišljenike. Cela zadeva ne sodi pred javnost predno se obljubljeni preiskava ni izvršila. Potem bo časa in prilike dovolj, na podlagi zbranih podatkov o stvari izpregovoriti nadalje. Gotovo je, da klerikalni poslanci, ki so v skrajni opoziciji, s vsemi svojimi interpelacijami in predlogi niso dosegli ničesar, ker je vlada prav dobro razumela, da gre zgolj za demagoško sedanjost. Javnosti bodi le toliko povedano, da je obljubil finančni minister še druge olajšave glede odloga plačila, glede dobave potrdil o plačanih davkih v svrhu zacementiranja in potovanja v inozemstvo in obljubil slednjič, kakor že omenjeno, preiskavo glede pritožb, da se ocenjujejo popolnoma napačno in krivično dohodki preko mere in v nasprotju dejanskim položajem. Finančni minister je naročil deputaciji predložiti te pritožbe pismeno in je radi tega priporočljivo, da sporočijo oni, ki se jim je godila krivica, kratke podatke (številko napovedi, številko plačilnih nalogov s predpisanimi davki in številko davčne podlage, kakor je je ugotovila davčna oblast) trgovskemu gremiju oziroma načelnstvu dotične obrtnice zadrage in sicer brez odloga da se bo moglo takoj odposlati pismeno spomenico.

— **Higijeničen škandal v Mariboru** je mestno kopališče na Dravi. Mi smo o tem že ponovno pisali in opozarjali na poklicane kroge še enkrat na nujno potrebo, da se ta zadeva uredi, kakor zahteva ugled mesta in ljudsko zdravje. Novi g. župan je v svojem programu lepo razvil higijenične naloge, ki jih mora izvršiti občina v svojem delokrogu, zato smo utverjeni, da bo takoj vzel v roke preuredbo dravskega kopališča. Znamenje naše telesne dednosti je, da se tako važnim vprašanjem, kakor je kopališče, ne posveča-

ljalec blagajn! Hudič me pozoblji za jutrek, ako ne bi iztaknil v zidu luknjo, ki je bila zaprta z železno ploščo in naloženim kamenjem. To je njena blagajna, Jim Humphrey, in odprl sem jo kakor hiškoryjev oreh, kakor resnično znam p. dpisati svoje ime!“

Jim Humphreyev obraz se je bleštel v pravem obhodovalju. Večkrat zaporedoma je strezal z glavo. „Dajte mi vašo blagodejno roko,“ je rekel končno s slovesnim glasom. „Zahvaljujem se vam, Bill Crookey. In sedaj pravim: Vi ste briljanten, prav posebno preklet pes, kakor ga je mogoče dobiti drugače le v najboljših krogih, krasna glavica ste, celo mene, učenega „profesionalca“ premotili vkljub moji izredni prevejanosti. Vi prav zares niste tako neumen, kot izgledate, ampak vi ste tak pravcati optimist, kot jih pleše mnogo po pragozdih Amerike. To je vse, kar nas razločuje od vi ste optimist, jaz pa pesimist — kar se pa tiče našega poklica, tu sva, kakor sedaj pripoznam, popolnoma enakorodna —“

„Well, well, pustite to“ se je branil Bill, „zadovoljen sem z vašo pohvalo!“

(Dalje prihi)

BERGES:

Slučaj Loaf.

(Amerikanska humoreska). — Prevel: Pikaon (Dalje.) (9)

„Jim Humphrey“, je rekel eden, medtem ko je kazal z iztegnjenim prstom na ulico, „I say, Jim Humphrey, prokleto dragoceno prijateljico imava v tej stari, črni coprnici — now look! — kako se plazi, kako opazuje, res veselje jo je gledati!“

Oni drugi z gladko obrtim obrazom je stisnil rameni, izpljunil žalostno velik prežvekovani kos tobaka v cestni jarek in si pričel natikati par novih, črnih rokavic.

„Bill Crookey, prosim te, drži jezik za zobmi!“ je rekel z žalostnim obrazom. „Ako ne bi bil tako nesramno dobrsčen in neumen, bi ti takoj lepnil eno po tvoji blagoslovljeni butici. Dragocena prijateljica? Bless me! Ona — črna, barvasta zamorka! Mi smo beli možje, Bill Crookey, in ako se spuščamo z njo, storimo to le radi tega, da jo osleparimo. Lay, daj mi kos tobaka! Ah, hvala! Pravim: zahvaljujem se, Bill Crookey!“ Vtaknil je tobak skrbno v usta, zastokal s težkim srcem in nadaljeval nekoliko tišje: „I say, Bill, samo

skoraj nikake pozornosti. Stari Grki in Rimljani bi nam morali biti vzgled! Maribor, ki hoče veljati kot moderno, procvitajoče mesto, ima danes na Dravi pravo vaško kopališče, ki je zlasti ob sedanjih vročih dneh veliko prenapolnjeno. V kabinah ni nobene kontrole, desk se je oprijela debela plast peska, o snagi ne moremo niti govoriti. Prostor, kjer se kopljejo otroci, je tudi neočiščen. Za napravo stranišča so najbrž poklicali posebnega strokovnjaka z dežele, ker je istega tipa, kakor ga srečujemo na deželi na gnojiščih. To ni le higijeničen, ampak tudi estetičen skandal. Zadnji čas je, da poseže vmes krepka roka in napravi red.

— Pred sedmimi leti se je pričela krvava svetovna vojna. Pisati o nji in njenem pomenu je toliko, kakor zvoniti po toči. Vsi poznamo njeno gorje in čutilimo velikanske posledice, ki jih je bila zapustila. Pred sedmimi leti smo stali na pragu velikanskih dogodkov, ki so se ležali v „somraku bogov“. Kdor je takrat slutil, da bomo z vojno doživeli vse to, kar imamo pred seboj danes. Preblizu smo še tem dogodkom, preveč tičimo v njihovi megli, da bi jih zadostno razumevali. Naslednje generacije bodo črpale več naukov in spoznanj iz naših izkušenj, kakor jih moremo mi. Svetovna vojna nam je prinesla svobodno domovino in nam zagotovila narodni obstoj in razvoj. Ne izpustimo izpred oči prepadov, pred katerimi smo bili stali med vojno, a dvigajmo oči tudi navzgor, k idealom prave in delotvorne domovinske ljubezni, resnične svobodoljubnosti!

— Nemci rovarijo dalje. Zadnjič smo poročali, da je notranje ministrstvo potrdilo razpust društva „Marburger Bergverein“ ter zaplenbo njegove koče „Marburger Hütte“. Nemci pa še vedno ne mirujejo in kakor smo doznali, so ne dni posetili trije njihovi zastopniki Peteln, Jeglitsch in Pečnik g. polkovnika Jakovljeviča ter Draškiča ter ju zaprosili pomoči, da bi se razpust zopet razveljavil. Dočim jih je g. Draškič primerno zavrnil, jih je g. Jakovljevič baje zelo prijazno sprejel ter obljubil — pomoči. Vendar pa mislimo, da se g. Jakovljevič ne misli resno postavljati v obrambo in zaščito najbolj zagriženih in najbolj neobjektivnih mariborskih Nemcev, ker ga poznamo sicer kot narodnega človeka in v tem smislu tudi apeliramo nanj in na vse ostale, pri katerih bi se ti Nemci morebiti še oglasili.

— Računski listki Jugoslovenske Matice. Prejeli smo od narodno zavednega natakarkarja: Pošteni natakarkarji in natakarkice, ki cenimo ugled svojega stanu ter se zavedamo tudi dolžnosti do naroda in domovine, pozdravljamo misel, naj bi se uvedli računski listki v prid J. M. Natakarkarji bi rade volje vršili to narodno delo, gostje pa bi tudi lahko utrpeli malenkostni znesek, ki bi ga z računskim listkom položili na oltar Jugoslovenske Matice. Na ta način se je v čeških gostilnah, kavarnah itd. nabralo visoke zneske za češke manjšine. Mislimo tudi mi na jugoslovensko manjšino v Italiji in pridno segajmo po računskih listkih J. M. Apeli-ram tedaj na vse tovariše in tovarišice, da se odzovejo pozivu naše narodno-obrambne organizacije in nvaajo povsod računske listke Jugoslovenske Matice. — F. G.

— Vroči dnevi. Letošnje poletje je nenavadno vroče. Prišlo je z mrzlimi dnevi, temperatura je bila nizka kakor v prvih dneh marca. Takrat so vremenski preroki razkričali, da bo poletje zelo hladno in da nas čaka zgodnja zima. Poletje pa se ni dalo na ta način žaliti in nas sedaj prav pešeno pritišča s svojo vročino. Seveda ima suša tudi slabe posledice; zlasti poljski pridelki jo čutijo. Vsled silne vročine se množe požari in v manj produktivnih krajih nastopa pomanjkanje. Zlasti se je suša zagrizla v nesrečno Rusijo. Vse, ki jih dobivamo iz Moskve, se čita, kakor v kroniki starih zgodovinskih časov, ko je tudi v naših krajih razsajala lakota in epidemija. Mi, ki tako radi posedamo na senčnatih prostorih, siti in zadovoljni, ne mislimo na to, da je ravno ista vročina tisočim ljudem strašna pošast, pred katero be-

že z ročne grude ali pa umirajo v obupu in grozi.

— Obrtniki in trgovci se često pritožujejo, da jih zlasti naše ljudstvo ne podpira, ampak zahaja rajše k našim nasprotnikom, Nemcem. To je žalibog tuintam resnica. Vprašati pa se moramo, kje leži krivda? In tu bodo morali naši obrtniki in trgovci priznati, da so si mnogo sami krivi, ker ne vpoštevajo naravne potrebe reklame. Mnogi so se šele pred kratkim priselili in tako ničudno, če jih ljudstvo ne pozna. Treba je zato, da greje večkrat na deželo, se tam seznane z ljudmi, da Vas že osebnostno spoznajo kot dobre ljudi in poštenjake in da jim potem tudi kot svojim odjemalcem solidno postrežete. V to svrhu vas vabimo da se udeležite v nedeljo velikega sokolskega zleta pri sv. Jakobu in vzamete seboj reklamne knjižice, da jih razdelite med občinstvo.

— Z okrajnega glavarstva. Gospod okrajni glavar dr. Srečko Lajšič je nastopil dopust. Začasno vodstvo okrajnega glavarstva je prevzel vladni tajnik gospod Rajko Mulaček.

— Popravek. V včerajšnjem uvodniku „Država in cerkev“ popravi besedo „teističnih spon“ v „teokratskih spon.“

— Veselica v Zrkovcih. Prihodnjo nedeljo, dne 31. julija priredi prostovoljna požarna bramba Zrkovce v gostilni g. Sela veselico. Igrala bode domača narodna godba. Vsi napredni Mariborčani so dobrodošli. Za dobro postrežbo jamči ime svojčas po klerikalni strahovladi odstavljene in po ljudski volji zopet izvoljenega župana-gostilničarja.

— Državna dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Vsled pomanjkanja učnih prostorov se ukine na tukajšnjem zavodu pripravljalni razred za šolsko leto 1921/22.

— Najcenejša in najboljša kava se dobi pri tvrdki P. Erzina, Gosposka ulica št. 28. Opozarjamo na inserat.

— Socialnoznanstvena predavanja univ. knjižničarja v Pragi g. dr. Zmavca so se pričela v ponedeljek zvečer. Kljub temu, da razpravlja g. predavatelj o težki in malo popularni temi, se udeležuje predavanj kakih 50 izobražencev, med njimi več profesorjev, juristov, en duhovnik i. dr. Med udeleženci smo opazili tudi g. univ. prof. dr. Ozvalda, našega priznanega pedagoga. O zanimivem in vsestransko poučnem tečaju g. dr. Zmavca še poročamo obširneje.

— „Država in cerkev.“ Opozarjamo na naš uvodnik vse one, ki si žele v današnjih breznačelnih in plitvih časih več jasnosti in čistih načel v političnem življenju.

— Dobava masti in soli za vojaštvo. Komanda dravske divizijske oblasti je razpisala natečaj za dobavo 2000 kg svinjske masti in 10.000 kg soli za potrebe vojaške uprave. Natančneje se izve na mestnem magistratu.

— Lisica se je javila policiji. Nocoj po noči se je pri varnostni postaji št. 1 na Slomškovem trgu javila štirinogata zvitoropa gospa lisica. Najbrž se je hotela potožiti in pritožiti, da tudi njo tare stanovanjska mizerija v Mariboru. Gospod nadzornik Tinta jo je skušal zaslišati, a ker je imela vse v redu, ji je dal priliko, da se greje v policijski milosti in leže za peč v stražnici, kjer se nahaja še sedaj. Videti je, da je ta lisica že precej civilizirana in da njena strahu pred našo policijo.

— Lastno kolo je ukradel. O tem nenavadnem slučaju je razpravljalo minule dni mariborsko sodišče. Mlad, preveč vnet in nageš kolesar je na neki cesti v mariborski okolici zadel ob neko ženico in jo povozil. Dobrodušna, nič hudega slutega ženica je bila seveda hudo jezna in je začela nerodnega kolesarja zmerjati ter obkladati z nečednimi priimki. Mladenič se je trenutno tako ustrašil povožene ženice, da je pustil kolo in ženico v jarku, pa jo odkuril urnih pet po lepi beli cesti. Ko se je ženica izkocabala iz jarka, je vzela kolo ter ga zapeljala na domačo orožniško postajo. Orožniki so poizvedovali za brzovoznim kolesarjem, a brez uspeha. Nedavno je nek orožnik te postaje sedel na najdeno kolo in se

službeno odpeljal v Maribor. V nekem hotelu na Aleksandrovi cesti si je hotel malo odpočiti pa je kolo postavil v vežo. Ko se okrepčan vrne — kolesa ni nikjer. Takoj se je dal na lov za tatom in čez kratek čas ga je res izsledil. — Kolesar, mlad fant, se je mirnodušno nasmešnil in izjavil presenečenemu orožniku, da je odvedel — lastno kolo in da je on tisti, ki je okoliško ženico spravil v cestni jarek. Tako so se zopet našli in sodišče bo pisalo konec tej povesti.

— Izprijena mladina. Pišejo nam: Nedavno sem v Slovenski ulici pred delikatesno trgovino opazil dva fantka, stara 8—10 let, ki sta se vadila v vlogi slepca. Mlajši je vodil starejšega in ko sta stopila v trgovino, jima je gospa takoj pripravila denarno darilo. A nista imela sreče. Takoj za njima sem vstopil jaz in ju vprašal, odkod sta. In glej čudo! „Slepec“ je takoj dobro videl in kakor bi trenil, sta oba nadebudna dečka izginila. Takih mladih postopačev in beračev je večje število in prepotrebno bi bilo, da se jih izroči ljubljanski najboljševalnici, v katerih pa žal ni prostora. Treba bo torej, da naše mesto potrebno ukrene za ustanovitev take šole.

— Male nezgode. 25. t. m. je padel v Francovem mlinu 27-letni zidarski pomočnik Franc Robič 9 m globoko in si zlomil desno roko. Rešilni oddelek ga je prepeljal v bolnico. — Istega dne se je ponesrečil s kolesom pomočni delavec južne železnice Alojzij Feusch. Padel je s kolesa in si razbil glavo. Rešilni oddelek ga je obvezal ter prepeljal v bolnico. — 26. t. m. je 43-letni viničarki Mariji Herič, stanujoči v Pekrah št. 60, na potu v Maribor v Studencih počila žila. Vsled prevelike izgube krvi je tako onemogla, da ni mogla dalje. Od orožništva obveščeni rešilni oddelek jo je obvezal, nakar jo je njen mož prepeljal domov.

— Tatvine v kopališču. V tukajšnjih kopališčih se dan za dnem bolj množijo tatvine. Včeraj je bilo tajniku okrajnega glavarstva g. Rajkotu Mulaček ukradeno iz suknje v kabini 280 K, g. Stanislavu Coršu pa bela srajca, vredna 250 K.

— Izgubljeno. Rozalija Kodrič, stanujoča v Tvorški ulici št. 34 je izgubila zlato brošo z biserom, vredno 400 kron. — G. Herman Frisch je pozabil na mizi v igralnici Velike kavarne srebrno cigaretno dozo, vredno 2500 K.

— Tatvine. Gospod Alojzija Hrašovec je bila med poldanskim odmorom ukradena iz pisarne na okrajnem sodišču njegova suknja. — Antonu Simoniču, stanujoč v Vojašniški ulici št. 7 je bila v mestnem kopališču, med časom, ko se je kopal, ukradena denarnica.

— Od doma pobegla. 21-letna Angela Malgaj, stanujoča v Koroščevi ulici št. 1 je odšla včeraj z doma in se ni več vrnila. Zapustila je pismo, v katerem pravi, da bo izvršila samomor. Vzrok dosedaj ni znan.

— Najdeno. Našlo se je srečke državne loterije. Dobe se pri policiji.

— Jugoslovenski Matici je daroval g. Stipe Zaklan, gostilničar v pivovarni Tscheligi na Koroški cesti, znesek 100 K.

— K Sv. Jakobu v Slov. gorice, kjer se vrši sokolska prireditve obmejnih Slovencev in kamor bo pohitel vsak narodno in napredno misleč Mariborčan, bodo mogli z vlakom, ki odhaja iz glavne kolodvora v Pesnico ob 12:40, pohiteti tudi člani uradniške obednice, ki lahko odpravijo kosilo od pol 12. ure naprej.

— Akcija za pomoč stradalajoči Rusiji. Po službenih vesteh dela Nemčija na to, da se izvede velikopotezna pomožna akcija, da se odpomore stradalajoči Rusiji. Vlada podpira to akcijo z vsemi sredstvi. Predsednik židovskega združenja v Rusiji Krajčin trdi, kakor poroča „Vorwärts“, da je položaj v Rusiji obupen ter da prihaja čestokrat do pogromov proti Židom. Kakor javljajo „Izvestja“ se širi kolera po vsej Rusiji, zlasti v pokrajinah ob Volgi. Zdravstvene razmere so neznosne. Iz mest, kjer nimajo tekoče vode, beži ljudstvo na deželo.

— Prevara s črnimi nogometiši. — Nemški športni klub v Braxnu si je

izmislil popolnoma nenavadno tekmo. Dal je povsod objaviti, da se vrši tega in tega dne tekma z nekim inozemskim društvom, ki sestoji iz samih zamorcev. Dasi je bila vstopnina vsled »večje režije« dvakratno zvišana, se je občinstvo kljub temu kar trlo pri blagajni, da vidi te nenavadne igralce-zamorce. Igra se prične. Zamorci-igralci se kar svetijo na solnem. Ker pa je bilo zelo vroče, so se sicer vročine vajeni zamorci začeli potiti — in beliti. Ko je občinstvo spoznalo, da je prevarjeno, je laži-zamorce za dvojno vstopnino pošteno preteplo.

Podpirajte Jug. Matico!

Najnovejša poročila.

(Poročila LDU so danes izostala.)

Teroristi tudi v Romuniji.

DKU Bukarešta, 25. julija. Policija je aretirala mnogo teroristov, ki so podminirali proge, koder bi se bil odpeljal kralj v Francijo. Atentat bi se bil gotovo posrečil, da ni policija pravočasno odkrila zaroto.

Položaj v Rusiji.

DKU Dunaj, 26. julija. „Neue Freie Presse“ javlja iz Kopenhagena, da je Kamenjev v eni zadnjih sej ljudskih komisarjev poročal nastopno: Mi ne moremo preskrbeti živil 25 milijonom ljudi, ki trpe lakoto, kakor ne moremo prehraniti niti 140.000 delavcev v Moskvi. Ako pa bi lahko računali s tem, da bi mogli prehraniti vsaj komunistično vojsko in ohraniti obrat v nekaterih tvornicah, tedaj bi lahko zadušili vsak upor v državi. Ta govor je delavstvo zelo vzburilo. Manjševska stranka je pozvala s posebno proklamacijo vse delavstvo, da naj zgrabi za orožje in napravi konec sovjetskem nasilju. Zaradi te proklamacije je bila sovjetska vlada prisiljena, proglašiti obsedno stanje.

DKU Moskva, 26. julija. Petrograški pomožni komite za stradajoče pokrajine se obrača na proletarce vsega sveta s prošnjo, da prirede koncerte, gledališke, kino, cirkus in druge predstave v korist stradajočih v Rusiji.

Spor med Poljsko in Vatikanom.

DKU Bytom, 26. julija. „Ostdeutsche Morgenpost“ poroča iz Katovic, da je papež zavrnil prošnjo poljskih duhovnikov, v kateri so ga prosili, da sprejme v posebno varstvo poljsko duhovništvo in odpokliče kardinala Bertrama, na njegovo mesto pa imenuje drugega. Vsled tega bo poljska vlada zahtevala, da naj Vatikan odpokliče svojega nuncija Ognoja.

Iz dežele stavk.

DKU Rim, 25. julija. Vsled spopadov med komunisti in fašisti v Roccastradu, so danes proglasili enodnevno protestno stavko. Cestna železnica je bila ustavljena, drugače pa vladal v mestu mir.

Preselitev angorske vlade.

DKU London, 26. julija. Iz Carigrada poročajo, da se bo angorska vlada preselila iz Angora v Sivas.

Karel Habsburg se veseli.

DKU Paris, 25. julija. Ameriški listi prinašajo vest, da se bo ekscesar Karl v kratkem preselil v Spanijo. Svetska vlada ga je pozvala, da mora najkasneje do 31. avgusta zapustiti Svico.

Amerika in evropski militarizem.

DKU Paris, 26. julija. Iz Washingtona poročajo. Senator Borah je v senatu predlagal, da naj se od zaveznikov ne zahteva plačila njihovih dolgov predno se ne pokažejo uspehi konference za razorožitev. Ako se evropske vlade ne bodo sporazumele z Zedinjenimi državami glede razoroževanja, bi to upravičevalo Zedinjene države, da bi zahtevale princip. plačilo dolgov in obresti. Če bodo druge države še nadalje izdajale tako ogromne vsote za vojne priprave, bo morala Amerika izpremeniti svojo politiko. Francoska armada, ki šteje 800.000 mož, je še veliko premočna. Pa tudi Anglija izdaja ogromne vsote za svojo vojsko.

Kultura in umetnost.

x „Vrh razglednika.“ Slučajno nam je došel do rok novi slovenski časopis, čigar ime je že samo na sebi nenavadno. Iznenadili smo se predvsem nad tehnično opremo lista: oblika je čedna, ilustracije med tekstom so precej uspele, povrhu vsega tega ima še prilogo v barvah. Vsebinska lista pa ne odgovarja zahtevam časa in razmer ter nas sili k dvomu o resnosti podjetja. List hoče biti poljudno-znanstveni časopis, ki bi v Slovincih populariziral prirodoslovje in tehniko. To je zelo trezna in aktualna naloga, ali začetek ne vzbuja dobrih upov. Prva številka prinaša med drugim jako slabe verzije; na dolgem, dvodelnem sonatnem vencu so najboljše — tuji citati. Prirodoslovni članki bi bili boljši, ako bi se avtor ravnal po gotovi smeri in bi ne mešal med seboj literature, panteizma, vede in tehnike. Potrebni so nam lepo in lahko pisani prirodoslovni sestavki po vzoru Bölscheja, Flammariona, Fabreja i. dr. Neresnost in diletantizem, ki ga kaže list takoj na prvi pogled, pa že v naprej odbija one, ki bi tak pojav pozdravili iz dna duše. Ako hoče skrivnostni izdajatelj na Prevaljah dati Slovincem res nekaj vrednega in če si ne mara naložiti nepotrebnih gmotnih izgub, ki jih povzroča izdajanje takega lista, naj si določene začrti svoj program in stopi brez krinke pred javnost. Jezik je slab, a to samo potrjuje, da list ni v pravih rokah. Skoda za poskušne, ki niso resni!

x Bulletin Ligue des Sociétés de la Croix-Rouge. Prejeli smo junijsko številko mednarodnega glasila Rdečega križa, ki izhaja v Zenevi. Na uvodnem mestu prinaša izjave Masaryka, kardinala Mercierja, Howera, Cecilia i. dr., na to poročila o delovanju lige Rdečega križa v vseh evropskih državah. O naši državi, ki je označena kot „Serbie“, piše, da izkazuje nenavadno naglo dvigovanje prebivalstva. To je pripisati dotoku ruskih beguncev, katerih se nahaja v Jugoslaviji okrog 31.000 (10% otrok). Dalje omenja, da je pri nas razširjena tuberkuloza. Okrog 72% otrok je tuberkuloznih. Manjka nam organizacija modernega sanitetnega dela, nimamo dovolj bolnic, klinik, sanatorijev itd. Nezadostna oskrba invalidov in vojnih sirot je pomakljiva. V nadaljnjih člankih prinaša Bulletin lepo ilustrirana poročila o oskrbi siromašne dece v Rumuniji in na Češkoslovaškem, dalje poročila o konferenci Rdečega križa glede pobiranja veneričnih bolezni, ki se je vršila v Kopenhagenu.

Sokolstvo.

o Sokol pri Sv. Lenartu v Slov. gor. priredi dne 21. avgusta 1921 zlet k Sv. Trojici v Slov. gor. z javno telovadbo. Sodeluje jezdní odsek mariborskega Sokola. Začetek telovadbe ob 15. uri. Po telovadbi ljudska veselica.

Sport.

: Sport. Izšla je 30. številka s sledečo vsebino: Dempsey-Carpentier. — Konjska dirka v St. Jerneju. — Mariborsko pismo. — Sportni teden 1921. — Desetletnica S. K. Ilirija. — Plavalna tekma na Ljubljani. — Lahkoatletični miting v Celju. — Josip Goričar. — Sportna poročila. — Razno.

Kino.

I. Mariborski bioskop. V sredo, četrtek in petek predvaja I. Mariborski bioskop velikansko dramo iz življenja „Odette Viviane“. V glavni vlogi Ester Carena. Odette Viviane je ena izmed žensk, o katerih pravi Spanjolec, da imajo javno navado moške razveseljati, med štirimi očmi jih pa potem uničajo. Odette Viviane, delavka neke tovarne bi lahko postala najboljša žena kakega malega uradnika ali poduradnika, ker pa gre k varijetetu postane razkošna dama najboljših družbe. Drama iz življenja ameriških velebogatašev in razkošnih žensk nudi vrhunec nepetosti. Slike so krasne. V petek koncert.

Gospodarstvo.

g Podpis investicijskega posojila. Ministrski svet je dovolil finančnemu ministru en milijon dinarjev za subskripcijo. 7-odstotnega investicijskega posojila.

g Cenik za železniške garderobe. Po odredbi prometnega ministra se plača za shranjevanje ročne prtljage v železniških garderobah dnevno 50 par za vsak komad.

g Prepoved uvoza litografskih kopij. Glasom razglašala delegata finančnega ministrstva je na teritoriju naše države prepovedan uvoz in prodaja litografskih kopij in načrtov vseh vrst brez dovoljenja finančnega ministrstva. Izvzeti so samo zemljevidi v merilu 1:25.000 in višje.

g Omejitev izvoza žita v Romunijo. Ministrski svet je odredil, da sme izvažati žito samo državna uprava. Drugim je izvoz žita zabranjen. Trgovina in izvoz drugih zemeljskih pridelkov je prost.

Razno.

— Upravno sodišče na Dunaju proti nemčurjem. Te dni je glasom »Prager Presse« dunajsko upravno sodišče razpravljalo o zadevi nekega optanta, ki se poteguje za avstrijsko državljanstvo. Sodišče se je izreklo, da ni dovolj, če optant prizna zgolj jezikovno pripadnost k nemški večini avstrijskega prebivalstva, ampak mora dokazati predvsem pripadnost k nemški rasi. — Kako naj to dokaže? To, da je obiskal nemške šole ali da se prišteva k nemškemu narodu in obhaja v nemškem jeziku, ne more služiti kot dokaz, da je nemške rase, torej pravi Nemec. Tudi ni noben dokaz, če je rojen in pristojen v nemškem kraju. List spričo te salomonske naredbe upravičeno vprašuje, ali ni nos tisto očitno znamenje, ki se zahteva v dokaz o pripadnosti k nemški rasi. Kako bi se neki izkazali naši nemčurčki, ki se pred nemškim svetom ponašajo s svojimi »itschi«, »eggi« itd.? Zdi se, da Nemei sami zapuščajo svoje nekdanje janičarje in se jim rogajo v obraz, češ, kako pa morete biti Nemei, ako niste naše rase?

— Zopet smrtna obsodba v Budimpešti. Dne 22. t. m. je vojno sodišče v Budimpešti obsodilo na vislice Szekelyja Schwarzja, ker je baže izdal Francozom načrte v organizaciji in ustroju narodne armade.

— Madžarske ječe se polnijo. Dne 21. t. m. je budimpeštanska policija aretirala bivšega vladnega komisarja za časa Karolyjevega režima, Adama Persiana. Dolže ga, da je v zvezi z dalekosežnimi političnimi načrti.

— Brezposelnost v Franciji. Uradna statistika je ugotovila, da iznaša število brezposelnih 47.566, t. j. približno 1 odstotek.

— Za omejitev kolere. Ukrajinski dopisni urad javlja iz Rige: Letska, Estonka in Litva so izdale vse potrebne odredbe, da se prepreči prenos kolere iz Sovjetske Rusije.

— Tihotapec z valutami. Državna policija v Rahu je prišla te dni nekega Jerolima Gračina iz Zadra, ki je tihotapil valute. Pri preiskavi so našli pri njem 528.000 kron. Denar so zaplenili, krivca pa izročili sodišču.

— Velikanska selitev ruskih kmetov. Ukrajinski dopisni urad javlja iz Tarnopola: Dne 20. t. m. je dospelo v Ukrajino okrog 400.000 ruskih kmetov, med njimi par tisoč nemških naseljencev, ki so pobegli iz onih gubernij, kjer je zavladala lakota.

— Nova bolezen vsled vročine. Iz Olomueca javljajo, da se je tam pojavila nova bolezen. Mnogim ljudem, ki so se nahajali v parku, da se ohladi, je nenadoma postalo slabo in so jih morali prepeljati v bolnico. Bolnike so napadli močni krči. Zdravniki so menjajo, da je to nova bolezen, ki jo povzroča vročina.

Ne pozabi naročnine!

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Gospodična, spretna in zanesljiva prodajalka, izučena specerijske stroke, vešča tudi nemškega jezika, se takoj sprejme. Ponudbe na upravo pod »Prodajalka«. 1019

Občina Kapla, pošta Brezno, išče za takojšnji nastop občinskega tajnika, ki bi bil obenem tudi organist. Ponudbe na občino Kapla. 1051

Pomožne delavke za lahka akordna dela se sprejmejo takoj v tovarni vžigalnic Ruše. 1052 2-1

Babica za porodno službo v javni bolnici Maribor se išče. 1034 3-3

Proda se več lesenih zabojev. Marib. tiskarna d. d.

Prodajalka

s prakso, popolnoma vešča slovenskega in nemškega jezika, se išče za takojšnji nastop. Predstaviti se je od 1/9. — 10. ure predpoldne v veletrgovini H. J. Turad, Maribor, Aleksandrova cesta št. 7. 1054 2-1

Spreten

KNJIGOVEZ

se takoj sprejme v Mariborski tiskarni d. d., Jurčičeva ulica 4.

Kava pražena

1/4 kg K 17—
1/4 „ K 20—
1/4 „ K 22—
1/4 „ K 24—
1/4 „ K 34—

Kava surova

1/4 kg K 14—
1/4 „ K 16—
1/4 „ K 17-50
1/4 „ K 19—
1/4 „ K 20—

Pri večjem odjemu primeren popust.

P. ERZIN

10-1 Maribor 1057
Gospodsk. ulica 28.

Gurte za roló

trakovi in vrvice za žaluzije, usnjate žoge in pnevmatike za nogomet pri 845

Iv. Kravos, Maribor
Aleksandrova c. 13.

Pokvarjena in cikasta

Vina

kupl. trvdka 1017

Anton Tonejc in drug
Maribor, Milska ul. 23.

KNJIGOVEZNICA MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJŠE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA.
JOČA DELA.
IZVRŠBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Radivoj Rehar

glavni urednik „Tabora“

Minka Rehar, roj. Punčuhova

učiteljica

sta se danes poročila.

Vipava.

Maribor.

Vrhopolje.

Brez posebnega obvestila.

Občinski tajnik

se sprejme takoj v Rušah pri Mariboru. Plača dobra. Le prvo vrstna moč z večletno prakso se bode upoštevala. Oglasiti se je do 15. avgusta t. l. pri občinskem uradu.

1055

Zupan: Dragotin Lingelj.

Sokolska efektna loterija v Novem mestu

Glavni dobitnik 60.000 kron

Srečka 1 dinar 1049 4-1

Žrebanje nepreklicno 20. avgusta t. l.

Efekti razstavljeni

v trgovini brata Šoštarč na Aleksandrovi cesti.
Srečke na prodaj pri g. Zlati Brišnik, Slovenska ulica in v trgovini Šoštarč, Aleksandrova cesta

Gostilna Schrotl

Koroška cesta 56

se priporoča cenj. občinstvu. Najceneja mrzla in topla kuhinja, pristna naravna vina in Gölzovo marčno pivo. Na hrano sprejema po najnižji dnevni ceni. 1053

Ženitbena ponudba.

29 letna gospodična želi spoznati državnega uradnika. Le resni, trezni in pošteni, od 35—40 let stari, naj pošljejo sliko na upravo „Tabora“ pod „Stanovanje v lastni hiši“. 1054

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vse vrste straženja v mestu, na kolo dvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: Pril. staniška ulica 2.